

ובחרת בחיים

גליון שבועי במשנת מרן
האור החיים הק' זיע"א

בס"ד, גליון קכ"ח, פרשת ויצא תשפ"ב

שלחן שבת עם האור החיים

פירוש האוה"ח הק' בהגשה מעובדת ובשפה ברורה
לעילוי נשמת צילה ע"ה בת ר' מאיר ודורה ז"ל

קריאת יעקב למלאכים בשם מחנה אלקים

של מלאכי חוץ לארץ שליוו אותו בעודו בחוץ לארץ, ומחנה שני של מלאכי ארץ ישראל שבאו ללוותו כשיכנס לארץ ישראל, אבל בדרך הפשט עדיין צריך ביאור.

מלאכים הנראים כאנשים

ונראה לבאר כל הענין על דרך הפשט. שהקב"ה שלח מלאכים אל יעקב כדי שיוכל לשלחם לאחר מכן לעשיו, וכמבואר בפרשה שלאחר מכן 'וישלח יעקב מלאכים אל עשיו אחיו' וגו', ומלאכים אלו היו נראים כאנשים, כדי שיוכל לשלחם לפני עשיו, ואם כן יש להבין כיצד ידע יעקב שהם מלאכים אחר שהיו נראים כבני אדם.

'ויפגעו' בלא ראייה מוקדמת

לזה אמרה תורה 'ויפגעו בו מלאכי אלקים', שלא היה זה כדרך שאר אנשים הבאים מרחוק, שתחילה רואים אותם כשהם מרחוק, והם מתקרבים והולכים עד שמגיעים קרוב ממש ונפגשים, אלא 'ויפגעו בו', בלא שראה אותם קודם לכן, אלא פגעו בו מיד ורק אז ראה אותם, וכיון שפתאום ראה יעקב את המלאכים עומדים לפניו, ולא ראה כיצד הגיעו לשם, ידע שהם מלאכי אלקים.

זהו שנאמר 'ויאמר יעקב כאשר ראה מחנה אלקים זה', להשמיענו שאף שהיו נראים כאנשים, וכמבואר בפרשה להלן ששלח מהם לעשיו, מכל מקום 'כאשר ראה' בדרך זו שפגעו בו פתאום, הבחין יעקב שהם מלאכי אלקים, ואמר 'מחנה אלקים זה' אף שאינם נראים כן.

ב' מחנות - מחנה שלו ומחנה אלקים

לאחר מכן קרא יעקב שם המקום ההוא מחנים, על שם שני המחנות שסייעו בעדו במלחמה מול עשיו, מחנה אחד של האנשים שהיו עמו, שהם בניו ובני ביתו שהיו עמו לסייעו להתכונן למלחמה עם עשיו ואנשיו, ומחנה שני של מלאכי האלקים שבאו לעזרו בשליחת מלאכים אל עשיו.

ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלקים. ויאמר יעקב כאשר ראה מחנה אלקים זה ויקרא שם המקום ההוא מחנים (לב, ב-ג).

לאחר שלבן נפרד מיעקב וחזר למקומו, יעקב המשיך בדרכו חזרה לבית אביו יצחק, כשלתע פגעו בו מלאכי אלהים, כשראה יעקב את המלאכים אמר שזה מחנה אלקים, וקרא שם אותו המקום מחניים. ויש להעיר בפסוקים אלו ארבע הערות.

לשון 'ויפגעו'

א. מהי כוונת התורה בלשון 'ויפגעו' בו מלאכי אלקים, מדוע נקטה התורה דווקא לשון 'פגיעה' לתיאור פגישת יעקב עם אותו המחנה.

מה החידוש באמירת יעקב 'מחנה אלקים זה'

ב. מלשון התורה 'ויאמר יעקב כאשר ראה מחנה אלקים זה' משמע שיש בזה דבר חידוש, שאם הוא דבר פשוט לא היתה התורה צריכה להשמיענו, ויש להבין מה החידוש בכך שכשיעקב ראה אותם אמר שהם מחנה אלקים.

ג. מלבד מה שיש להבין מה החידוש שהתורה מלמדת אותנו בזה, יש להבין גם מדוע יעקב אבינו עצמו הוצרך לומר זאת שזה מחנה אלקים.

שם 'מחנים'

ד. עוד יש להעיר, מדוע קרא למקום בשם 'מחנים', והלא קודם לכן אמר שהוא מחנה אחד, 'מחנה אלקים זה', ומדוע אם כן קרא למקום בלשון רבים. על שאלה זו כבר עמדו במדרש (פסיקתא זוטרתיא ומדרש אגדה. וכן פירש רש"י. וראה עוד במדרש רבה (פ' עד) בדרך נוספת), ופירשו בדרך דרש, שהיו שם שתי מחנות של מלאכי אלקים, מחנה אחד

אור הישועות

ישועות, סיפורים ועובדות נפלאים
בזכות רבינו

ישועה באור החיים

בלשון רהוטה, לאחר מכן החל לומר תהילים בלב נשבר ולבקש רחמים.

תוך כדי תפילה, הוא שם לב שבסמוך אליו עומד אברך מבני קהילתו. אותו אברך משום מה 'נצמד' אליו והתפלל על ידו. כאשר סיים להתפלל, סיים מיד אף הלה... ושאל אותו איך הוא חושב לחזור הביתה.

'חשבתי ללכת ברגל', אמר, אך האברך הציע לו בטובו להצטרף עמו ל'טרמפ' עם מאן דהו שבדיקו נמצא כאן...

הוא עלה על רכבו של היהודי, שהתברר בהמשך כ'מחותן' שהועידו לו משמים. במשך הנסיעה העירה הם שוחחו יחד על דא ועל הא, בלא שהבחור יחשוד בכלום.

באותו ערב, החלו להיסגר העניינים והשידוך קרם עור וגידים. לאחר שהצלחת נשברה בשעה טובה ומוצלחת, סיפר האברך השדכן כי ההצעה עלתה לפני ימים ספורים [בערך בזמן בו הבחור התחיל להגות בספר הקדוש], אלא שמפאת המצב הקורוואני אביה של המדוברת לא הצליח למצוא את הבחור, ולראות אותו, שכן כל הסדרים משובשים.

בסמוך לציון של הצדיק, נפגשו לפתע באורח פלאי שלושתם. השדכן שם לב ששניהם במקום, והציע מיד למחותן לעקוב אחרי הבחור שהוא נצמד אליו, ואף לקחת אותם טרמפ הביתה כדי לבחון אותו מקרוב.

ויהי הדבר לפלא, ולחיוזק גדול בענין הסגולי הידוע מקדמת דנא, על ישועות שאפשר לפעול על ידי הלימוד באור החיים הקדוש.

[יישר כח לידידינו הרב זאב אייזנשטיין על מסירת הסיפור, תשוח"ח לו]

השנה, עקב המצב, לא התאפשר לקיים את העליה ההמונית להר הזיתים לציון האור החיים הקדוש, ביום ההילולא, כמדי שנה בשנה.

בכל זאת, ניתן היה להגיע במידה, במשקל ובמשורה. ואכן, רבים עלו ופקדו את הציון הקדוש. העתירו ובקשו עבור הכלל והפרט ובוודאי פעלו ישועות גדולות.

והנה, אנו שומעים על ישועה שהתרחשה ממש בסמוך ונראה אל הציון בשעת התפילה.

ומעשה שהיה כך היה: בחור חסידי מבוגר, שהתקשה בשידוכים, שמע מרעהו, בחור מבוגר אף הוא שהתארס לאחרונה, כמסיח פי תומו כי הוא תולה את ישועתו בלימוד בספר אור החיים הקדוש, שכן מיד לאחר שקיבל על עצמו ללמוד בכל שבוע 'אור החיים הקדוש' על הפרשה, הגיעה ההצעה המיוחלת והוא בא בקשרי אירוסין.

לאחר ששמע מכלי ראשון על הסגולה, והיה זה כמה ימים טרם ההילולא, החליט אפוא הבחור 'שלנו' אף הוא לקבל על עצמו את הלימוד.

אומר ועושה. הוא החל מיד ללמוד בספר הקדוש. קבע לעצמו זמני לימוד קבועים והתחיל לטעום ממתיקות צוף הדבש של 'אור החיים'.

חלפו כמה ימים, והנה מגיע יום ההילולא, חושב לעצמו הבחור: 'הנה, כמה מתאים שאעלה אל הציון ושם אקבל את קבלתי ביתר תוקף בלי נדר ליד הצדיק, ובוודאי תקבל שם תפילתי לישועה בקרוב'.

ואכן כך עשה, יצא רגלית אל הר הזיתים, מפאת מחסור בתחבורה ציבורית והגיע אל הציון. נעמד שם וקיבל את קבלתו

ממינוס לפלוס +

למצב פלוס + והיתה הרווחה, לאחר תקופה קצרה התרשלתי בלימוד ולא סיימתי מידי שבוע עד הסוף, וחשובני בבנק נתן לי תזכורת משמים ונכנסתי שוב למינוס בראותי את זאת, קיבלתי ע"ע שוב שלא להפסיד את הלימוד ולהתאמץ על כך במיוחד ומאז ב"ה פרנסתי התרחבה ב"ה והוכפלה.

זו ההזדמנות לפרסם את הסגולה ללמוד בספרו וכל הזקוק לכל ישועה, ייוושע בקרוב בעז"ה.

ב.ל.

הפרטים המלאים שמורים במערכת

היות ואני קורא מידי שבוע את החוברת אוצר פניני החסידות שבו אתם מביאים מידי שבוע סיפור ישועה בזכות בעל האור החיים הקדוש, לא אמונע טוב מבעליו ואספר מה דבדידי הוי עובדא: שכששמעתי את הסגולה שמי שסיים מידי שבוע את הלימוד בספר אור החיים הקדוש יזכה לישועה, קיבלתי על עצמי בלי נדר לסיים מידי שבוע.

מצבי הכלכלי היה קצת בדוחק, והנה הפלא ופלא מתאריך טו תמוז ביום היארצייט של האור החיים בו קיבלתי על עצמי את הלימוד בספרו אור החיים, חשובון הבנק שלי נכנס

בְּאוֹר הַחַיִּים

נידון הלכתי מרתק במשנת רבינו האור החיים

האם מותר לתפוס חפץ מחבירו כשחייב לו ואיך תפס יעקב אבינו מלבן?

כבר נתחייב לו מכח גזילה או ממקום אחר, לא, יעו"ש. ואם כן איך היה מותר ליעקב לתפוס את העתודים עבור גניבות אחרות.

ויש ליישב (ראה באריכות כל הנידון בחשוקי חמד מסכת זבחים דף מד, ב), עפ"י מה דאיתא באור החיים הקדוש (בראשית פרק ל) וזה לשונו: נראה כי יעקב בתנאו לא רצה שיטול בחלקו עקודים. וטעמו הוא כי אם יקח גם העקודים יצטרך להסירו גם כן מצאן לבן, ומעתה אין סימן הלובן בכל הצאן ליחמנה הצאן אליו והרי הוא יגיע לריק, כי לא עלה על דעתו של יעקב לרמות לבן בשום אופן בעולם... והרמאי לבן נתחכם לדעתו וזו ונטל הכל עקוד נקוד וטלוא, עוד נתחכם והסיר כל אשר לבן בו תפחנה עצמותיו כי לא כן היה התנאי שאם כן מניין יצאו עקוד או נקוד או טלוא, ומעתה פקע שכרו של יעקב... יעו"ש.

מבואר בדבריו שלבן לקח את הטלאים שבאמת היו מגיעים ליעקב, ובזה לכו"ע עביד איניש דינא לנפשיה.

עוד יתכן לומר, שדוקא לקחת לבד אסור, אבל לאחר שהמלאכים הביאו לו את הצאן, מותר להשאירם אצלו, כי סוף סוף לבן באמת חייב לו את משכורתו. [ויעוין עוד בדברי הח"ח בשמירת הלשון (שער התבונה פי"א)].

עוד יש לדון על פי דברי החת"ס הנ"ל, אם ראובן נרדף ע"י שמעון, ולכן אין לו כל אפשרות לקנות אתרוג, והובאו לראובן אתרוגים מפרדסו של שמעון הרודף, שיתכן שמותר לראובן לקיים באתרוג הגזול הזה למצות ארבע מינים, שהרי בגלל הרודף, ראובן אינו יכול לקנות אתרוג, וממילא אפשר לקחת משמעון אתרוג עבורו, וצ"ע, דאמנם מצאנו בכל הנ"ל שמותר בכה"ג לקחת, אבל עדיין לא מצאנו שנחשב 'לכם'.

יעקב אבינו אמר לרחל וללאה (בראשית לא, י): ויהי בעת יחם הצאן, ואשא עיני וארא בחלום והנה העתודים העלים על הצאן עקדים נקדים וברדים. וכתב רש"י על פי המדרש (בראשית רבה עג י): אף על פי שהבדלים לבן כולם שלא יתעברו הצאן דוגמתן, היו המלאכים מביאין אותן מעדר המסור ביד בני לבן לעדר שביד יעקב.

ויש לשאול איך היה מותר ליעקב להשתמש בעתודים אלו, הרי הם נלקחו מעדרו של לבן?

ותירצו האחרונים, דיש לומר דבשעה שהמלאך הוציא את העתודים מעדר לבן, היו זוטו של ים. וכעין זה כתב היעב"ץ (סנהדרין דף קיג ע"א) לבאר איך אליהו הנביא אכל את הבשר שהביאו לו העורבים מבית אחאב, וביאר דהוי כזוטו של ים וכעין המבואר בב"מ (דף כד ע"ב), יעו"ש. עוד יש לדון שהיה מותר ליעקב לקבל את הצאן מדין עביד איניש דינא לנפשיה, שהרי לבן גנב ממנו הרבה יותר, וכמו שנאמר (שם לא טו) ויאכל גם אכול את כספנו, ופרש"י שעכב דמי שכר פעולתך, ואולי זהו ביאור הפסוק ויאמר אלי המלאך... שא נא עיניך וראה כל העתודים... כי ראיתי את כל אשר לבן עושה לך.

וכעין זה ביאר החת"ס (חולין דף ה ע"א) איך אליהו אכל את הבשר מבית אחאב ולא חשש משום גזל, שמכיון שהיה אחאב חייב בדין לזון את אליהו, כי מפניו הוא בורח, יעו"ש.

אכן יש להקשות על תירוץ זה, שהרי מבואר ברמ"א (ח"מ ס"ד ס"א) דלא אמרינן עביד איניש דינא לנפשיה, רק בחפץ המבורר לו שהוא שלו, כגון שגזלו או רוצה לגזולו או רוצה להזיקו, יכול להציל שלו. אבל אם

חידה שבועית:

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב פֶּאֶשֶׁר רָאִם מִחְנֵה אֱלֹקִים זֶה (לב),
ג). מה מבאר רבינו האור החיים הק' איך ידע
יעקב שהם מלאכי אלקים ולא סתם אנשים?

פתרונות יש לשלוח עד יום רביעי הקרוב לכתובת
מייל: p0774702681@gmail.com
או לפקס: 077-4702681

על מנת להשתתף בהגרלה: 1. יש לציין כתובת
מדויקת וטלפון. 2. לציין בראש הדף עבור חידון אור
החיים והפרשה. 3. התשובה צריכה להיות מתוך דברי
האור החיים הק' המובאים במאמר שבריש הגליון.

בין שולחי התשובות
תערך הגרלה על הספר
'באור החיים'.
פרקי חיים ותולדות איש
האלוקים, רבינו האור
החיים זי"ע. עם איורים,
תמונות ומסמכים נדירים,
השופכים אור על חיי
רבינו ומאורעות התקופה.

דבקים בתורת ה'אור החיים'

ליקוט נפלא מתורתו של רבינו האור החיים זי"ע
חידושים והנהגות להלכה
קטעים מותאמים לענייניו של יום על פי סדר השנה
דברי הרכה ומוסר
מועשיות מחיי והליכות רבינו אור החיים
מצוות מותרות"ג במשנת רבינו
מדור שבחי חיים

מוקד הזמנות 1800-22-55-66

להשיג בחניית הספרים המובחרות

שבחי חיים

שבחים שנאמרו ע"י צדיקי הדורות על רבינו אור החיים
ובמעלת לימוד מתוך ספר האור החיים הק'

הפצת הספר במקום בנים

מספרים על רבנו חיים בן עטר זצוקל"ה שחבר אור החיים הקדוש ועוד שאלוהו פעם שהוא מברך אנשים ונשים עקרות והוא בעצמו לא היו לו בנים ענה להם בגלגול הקודם היו לו באמת בנים ועכשו בא לעולם כדי להפיץ ספריו לזכות את הרבים.

(תומת ישרים)

סגולה לרפואה ולהצלחה

ומסופר גם שכאשר חלה בנו של הרה"ק רבי פנחס מקוריץ זי"ע, ציווה עליו שילמד בכל יום דף מהספר 'אור החיים', שתהא זו סגולה להחלמתו.

ועל בן אחר [הרה"ק ר"מ שפירא ז"ל], שהיה בעל בית דפוס גדול בסלאוויטא, ציווה שידפיס את הספר 'אור החיים' מדי שנה, כי זו סגולה לשמירה מכל רע. אך פעם אחת אירע שחדל ממנהג זה, ובאותה שנה קרה לו אסון ושונאיו העלילו עליו עלילות אצל השלטונות, עד שנאלץ לסגר את בית הדפוס.

(מגדל עז, עמ' רסח)

הספר נתחבר ברוח הקדש

כתב בערבי נחל: 'עין מה שכתב בזה רוח אפינו בספר 'אור החיים', ודבריו בלתי משגים רק ברוח הקדש, רק תחלת דבריו הם מובנים למעין קצת, ולכן אמרתי להסביר קצת ראש דבריו.'

(ערבי נחל, אחרי מות ד"ה בקרבתם)

וגדולי הדור העידו בוודאות

שחיבר את חיבוריו ברוח הקדש

הרה"ק רבי חיים מצאנז זי"ע נשאל אודות על מלמד דרדקי שפגע בכבודו של רבנו ה'אור החיים' זי"ע, שאמר עליו שלא עשה את ספרו ברוח הקדש. והשיב על זה רבי חיים זי"ע בתשובה, כי מאחר וגדולי הדור העידו בוודאות שרבנו ה'אור החיים' זי"ע חבר את חיבוריו ברוח הקדש, לכן המלמד הנ"ל המכחיש את רוח הקדש של רבנו הוא אפיקורס, שאינו מאמין בגדולי הדור, וראוי לסלקו ושלא ילמדו ילדים תורה הימנו.

(שו"ת דברי חיים, יו"ד ח"ב סי' קה)

לקיחת הספר לבית תועיל לשמירה ולהצלחה

'עתירתי שטוחה מול אחינו בית ישראל, לקח מאת המו"ל הספר הקדוש הזה בכסף מלא. ואפלו מי שאינו בגדר הזה שיוכל להנות בו, יקח הספר הקדוש לתוך ביתו, ובטח יועיל לשמירה ולהצלחה וכל טוב, כידוע ומפרסם גדל קדשת המחבר הקדוש והנורא שנתגלה ע"י מרן הבעש"ט הקדוש זיע"א ועכי"א.'

(הרה"ק מדעעש זצוק"ל בהסכמתו למהדורה חדשה של הספר 'חפץ ה')

לימוד ושינון בתורתו של האור החיים הק'

על מנת לעודד את הלימוד וההכנה בפירוש הקדוש יוצאין מכון 'אור באור החיים' במיזם שבועי של מבחן שבועי נושא פרסים שיערך בעזרת ה' מידי מוצש"ק בשעה 22:00 בקו טלפון ייחודי מבית פון קליק.

אז אך משתתפים:

מחייגים במוצ"ש לקו הטלפון: 033-100-000
מקישים את קוד החידון: 12972 ומצטרפים לחידון.

המשתתף שיגלה את הבקיאות המרשימה ביותר יקבל ב"ה שי מיוחד.

חייגו:
073-2951871

להאזנה לשיעורי הגאון
רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א

מחברים לחיים

תורמים סטים ורואים ישועה

לפרטים: 02-8043333